

Beste Ondersteunings- en veiligheidscoördinatoren,

Op veel scholen zijn er zorgen over de opkomst van vapes onder leerlingen. In de bijlage bij deze mail vindt u de factsheet over vaperen van Jellinek, met achtergrondinformatie en advies over schoolbeleid. Er leven, merken wij, daarnaast ook nog een aantal heel concrete vragen onder de coördinatoren. Daarom hier de belangrijkste vragen met de antwoorden op een rijtje.

Wanneer OKA/ JGZ inschakelen, wanneer Gezonde School?

Als het om een individuele leerling gaat, overleg dat dan in het ondersteuningsteam (met in ieder geval de jeugdarts, jeugdverpleegkundige en/of de OuderKind-Adviseur). De benadering van deze leerling is vergelijkbaar met ander middelengebruik waar zorgen over zijn. Wat ligt er verder onder het verslavingsgedrag? Zijn er nog meer signalen ten aanzien van het gedrag op school, verzuim? Wat is de voorgeschiedenis? Op basis van deze informatie kan er besloten worden welke stappen er nodig zijn voor deze specifieke leerling. Het betrekken van de ouders is belangrijk om te overwegen. Indien gewenst kan er advies van Jellinek Preventie worden gevraagd. De ondersteuningscoördinator heeft een contactpersoon bij Jellinek Preventie.

Gezonde School kan worden ingeschakeld als het gaat over de school als geheel. Wat moet je beleid zijn, hoe verbeter je het signaleren, is een lesprogramma zinvol en welke dan etc. Gezonde School daarbij samen met Jellinek en de Jeugdverpleegkundige. Gezonde School is bereikbaar via gezondeschool@ggd.amsterdam.nl.

Wat als een leerling out gaat?

In een acute situatie 112 bellen en/of EHBO van school er erbij halen. Naderhand kunt u de jeugdarts vragen om contact op te nemen met leerling en ouders, zodat deze toestemming kan vragen om te overleggen met de behandelend arts(en). Verder geldt, net zoals bij andere incidenten, het advies om voor de leerlingen die het zien gebeuren zo goed mogelijk te de-escaleren en de groepsdynamiek te neutraliseren. Die leerlingen uit de situatie halen, opvangen en weer terug in de klas. Het zorgteam kan vragen van docenten beantwoorden en tips geven hoe om te gaan met de situatie.

Als het een zeer ernstig incident is geweest, waarbij bijvoorbeeld de ambulance moest komen, is het mogelijk om de betreffende vape te laten testen. U kunt hier over contact opnemen met info@drugsalert.nl. Maak hier terughoudend gebruik van. Alleen bij zeer ernstige incidenten.

Wat zijn effectieve interventies? Wat niet doen?

Voor de individuele leerlingen die verslaafd zijn, is er goede ondersteuning bij het stoppen door WeQuit. Zij bieden gratis, online, individuele stop-hulp. De jongere kan zichzelf aanmelden of dit samen met een mentor, ouder, of zorgverlener doen. Zie www.wequit.nl/jongeren . Kijk daarbij samen met de OKT professionals wel of er andere onderliggende problematiek is. Denk hierbij aan traumata, depressie, ADHD, etc. In dat geval kan intensievere zorg nodig zijn, net zoals bij riskant gebruik van alcohol of cannabis.

Interventies voor de school als geheel worden al in het factsheet van Jellinek (zie bijlage) beschreven. Daarbij geldt dat helder schoolbeleid, goed signaleren en doorverwijzen belangrijk zijn. Klassikale lessen zijn niet altijd zinvol, het betrekken van ouders bijna altijd wel. Overleg hier over met Jellinek Preventie of met Gezonde School. Er is prima aanbod, maar lestijd is schaars. De vragenlijst van Jij en Je Gezondheid kan helpen bij het onderbouwen van deze keuzes.

Hoe ouders voorlichten?

Jellinek kan zowel online als op locatie ouderavonden verzorgen. Die gaan over nicotine, alcohol en cannabis, maar extra aandacht voor vapes is zeker mogelijk. Het accent ligt op het gesprek aan gaan met je tiener over middelengebruik. Handvatten en tips hoe je dat als ouder aan kan pakken. (bv. open gesprek, zonder oordeel, inspelen op wat hun kind belangrijk vindt, etc.) Informeer bij Jellinek Preventie of bij Gezonde School naar de mogelijkheden. Verder is online informatie voor ouders is hier te vinden: [Wat je als ouder wilt weten over vaperen - Helderopvoeden.nl](http://Watjealsouderwiltwetenovervape-Helderopvoeden.nl)

Daarnaast is het belangrijk om als school te bepalen hoe individuele ouders geïnformeerd worden als gezien wordt dat een leerling nicotine gebruikt. Wanneer wordt dat gedaan en door wie. Overwogen kan worden om hierbij nicotinegebruik net zo te behandelen als alcoholgebruik of blowen.

Wat te doen als leerling verslaving ontkent/er geen motivatie is voor (verslavings)-zorg?

Het aanbod van WeQuit is uitstekend, maar heeft alleen zin als de leerling enigszins zelf gemotiveerd is. Motiverende gespreksvoering kan daarbij helpen. Alle medewerkers van Jeugdgezondheidszorg zijn hierin getraind en kunnen daarmee bij de toeleiding helpen.